

Rezultati, ukrepi in vzori za preboj inovativnega podjetništva

Ustanavljanje inovativnih startup podjetij je eden najobetavnejših, a še vedno premalokrat izkoriščenih načinov za komercializacijo novih izumov in tehnologij. Zato je Inicijativa Start:up Slovenija (www.startup.si) letos jeseni na Institutu Jožef Stefan (IJS) in obeh univerzitetnih podjetniških inkubatorjih – LUI in Tovarna podjetij, izvedla serijo dogodkov za nova razpisa SK50 in SK200 ter nova podjetniška pospeševalnika

Slovenija, lansirana kot odziv na pomanjkanje kapitala v najzgodnejši semenski fazi ter posledičnega vse pogostejšega odhajanja obetavnih startup podjetij v tujino. Oba razpisa, prek katerih lahko inovativna podjetja s potencialom globalne rasti pridobijo 50 000 € ali 200 000 € semenskega kapitala v obliki konvertibilnega posojila oz. javne lastniške investicije, zapolnjujeta vrzel v financiranju, ko podjetja

uspešnejših slovenskih podjetnikov ter vrhunskim izobraževalnim in promocijskim programom tako zagotavljata dva vzroka, da mlada startup podjetja v najzgodnejših in najbolj tveganih podjetniških fazah podpore ne iščejo v tujini, temveč se doma toliko okrepijo, da naslednji krog financiranja suvereno poiščejo na svetovnem trgu. Ta je zaradi majhnosti domačega trga nujen končni cilj vsakega globalnega, hi-

Vrhunski Startup mentorji

Start:up Geek House in Go:Global Slovenija. Oba nova razpisa in pospeševalnika sta namenjena vsem inovativnim startup podjetjem s potencialom globalne rasti, pa tudi znanstvenikom, raziskovalcem, nadarjenim študentom in profesorjem, ki jih zanima vstop v podjetništvo in delujejo pod okriljem slovenskih univerzitetnih središč ali javnih raziskovalnih organizacij.

Po besedah mag. **Janka Burgarja**, državnega sekretarja na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT), sta oba razpisa, SK50 in SK200, ki ju izvaja Slovenski podjetniški sklad (SPS), ter nova podjetniška pospeševalnika, nastala v sodelovanju z Inicijativo Start:up

še niso zrela za sklade tveganega kapitala in kredite pri bankah, zagonske subvencije, ki jih dodeljuje SPS, pa ne zadostujejo za njihovo nadaljnjo rast.

Dva vzroka manj za odhod v tujino

Poleg ponudbe semenskega kapitala je eden glavnih vzrokov za odhajanje startup podjetij v tujino tudi intenziven mentorsko-izobraževalni program, kot ga ponujajo denimo TechPeaks iz Trenta ali LAUNCHub in Eleven iz Bolgarije. Nova domača pospeševalnika z 2,4 mio € sredstev za leto 2014, s kar 42 startup mentorji iz vrst naj-

tro rastočega podjetja. "Na ministrstvu smo zato izjemno zadovoljni, da smo pri umeščanju obeh pospeševalnikov uspeli povezati vse pomembne javne in zasebne akterje v celovit in mednarodno primerljiv program, ki nas uvršča na zemljevid podjetnikom privlačnih evropskih držav," je svojo predstavitev sklenil mag. Janko Burgar.

Urjenje za preživetje in rast

Mag. **Maja Tomanič Vidovič**, direktorica SPS, je med vzroki za vključevanje prejemnikov sredstev prek razpisov SK50 in SK200 v program pospeševalnikov poudarila tudi precejšnjo ranljivost inovativ-

nih startup podjetij, ki so na poti do uspeha soočeni z veliko zahtevnostjo izvedbe vseh poslovnih operacij. "Da bi podjetjem zagotovili čim več dejavnikov za preživetje oziroma uspešen tržni preboj in rast, smo se pri izvajanju finančne linije za semenski kapital povezali s pospeševalnikoma Start:up Geek House in Go:Global Slovenia, ki sta nastala v skupni organizaciji javnih subjektov inovativnega okolja. V njih se bodo prejemniki kapitala urili v metodologijah vitkega in agilnega podjetništva, se učili ob delu z vrhunskim startup mentorji ter v skupnosti posameznikov z enakimi vrednotami aktivno navezovali nove poslovne stike. Deležni bodo aktivne domače in mednarodne promocije, dodeljen pa jim bo tudi podjetniški svetovalec za celostno administrativno podporo pri prijavi na razpis in pri poročanju," je poudarila guvernica.

Konstruktivno sodelovanje javnih in zasebnih akterjev

Tudi SPS je z zadovoljstvom sodeloval pri vzpostavljanju obeh pospeševalnikov, kjer so se po mnenju mag. Tomanič Vidovič prvič v zgodovini spodbujanja podjetništva v Sloveniji res konstruktivno odzvali in povezali vsi vidnejši akterji – od subjektov inovativnega okolja, kot so tehnološki parki in podjetniški inkubatorji, do najboljših zasebnih izvajalcev specializiranih programov za startup podjetja, kot so CEED, Hekovnik in 30Lean.

"Navdušeni smo tudi nad pozitivnim odzivom inštitucij znanja oziroma univerz in inštitutov, zasebnih investitorjev in mentorjev, kot so Miha Mikek iz Celtre, Davorin Gabrovec iz Databoxa, Andraž Tori iz Zemante ali Andraž Logar ter Matic Bitenc iz 3fs," je povedala direktorica SPS.

Pilotno izvajanje razpisov in pospeševalnikov

Mag. **Tomanič Vidovič** je še pojasnila, da se oba razpisa in programa pospeševalnikov letos izvajata

pilotno, kar pomeni, da se bosta na podlagi povratnih informacij podjetnikov oziroma njihovih konkretnih vprašanj in predlogov še izboljševala in dopolnjevala.

Tisoč novih delovnih mest z višjo dodano vrednostjo

Pri predstavitvi rezultatov finančnih spodbud za mlada podjetja (podjetja, mlajša od 5 let, vključno s startup podjetji) je Maja Tomanič Vidovič povedala, da so v zadnjih štirih letih (od 2010 do 2014) finančno podprli 500 mladih podjetij s sredstvi v skupni višini 67 mio €. Med njimi je **250** podjetij v skupni višini **17 mio €** prejelo zagonske subvencije v obliki nepovratnih sredstev, **230** podjetij je prejelo garancije za zavarovanje bančnih kreditov v višini **30 mio €** ter **20** podjetij finančne spodbude v obliki lastniškega vložka oziroma tveganega kapitala prek sodelujočih družb tveganega kapitala v višini **20 mio €**. Podprta mlada podjetja so ustvarila skupno približno **tisoč novih delovnih mest z višjo dodano vrednostjo** (v povprečju **dve novi delovni mesti na podjetje**). Tudi sicer rezultati SPS kažejo, da mlada podjetja, vključno s startup podjetji, ustvarijo približno 20 % vseh delovnih mest med vsemi podprtimi podjetji.

Do leta 2020 sedem tisoč novih delovnih mest

V podobnem obsegu kot letos bo SPS tudi v letu 2015 nadaljeval s finančnimi spodbudami za mlada podjetja, saj bo podprl približno **400** mladih podjetij (od tega okoli **sto čistih startup podjetij** oz. podjetij, ki so mlajša od 12 mesecev) v skupni višini **36,2 mio €**. Od tega bodo zagonske spodbude znašale **5,8 mio €**, lastniškega financiranja v obliki tveganega kapitala v višini **6 mio €** ter garancij za bančne kredite s subvencijo obrestne mere v višini **22 mio €**. V letu 2015 bo SPS za razpisa SK50 in SK200 za dodeljevanje konvertibilnih oziroma klasičnih lastniških vložkov zagotovil skupaj **2,4 mio €**, kar je enako kot

letos, s to razliko, da bosta razpisa objavljena dvakrat oziroma se bosta izvedla prek dveh odpiranj. Ker je podpora mladim podjetjem eno od priporočil Evropske komisije, je v sedaj sprejetih strateških usmeritvah SPS za **finančno perspektivo 2014–2020 načrtovanih skupaj približno 320 mio € finančnih spodbud**. S temi sredstvi načrtuje SPS podpreti približno **3 500 mladih podjetij**, za katera je do leta 2020 načrtovano, da bodo ustvarila **7 000 novih delovnih mest z višjo dodano vrednostjo**.

Najpomembnejše je podporno okolje

Več znanstvenih študij potrjuje, da ustrezen podjetniški ekosistem vidno zmanjšuje stopnjo umrljivosti startup podjetij, po drugi strani pa zelo pospešuje njihovo nastajanje. To potrjujejo tudi rezultati delovanja Centra za prenos tehnologij in inovacij na Institutu Jožef Stefan (CTT), katerega primarna naloga je prenos tehnologij in inovacij z IJS, najuspešnejše slovenske raziskovalne organizacije, v gospodarstvo, tako s pridobivanjem novih sodelovanj z industrijo kot z ustanavljanjem novih odcepljenih (spin-out) podjetij, izdelavo tržnih analiz, pomočjo pri zaščiti intelektualne lastnine in njenem trženju.

Tri do štiri nova odcepljena podjetja na leto

Na CTT, ki deluje od leta 2011, ugotavljajo, da so za dober odnos raziskovalcev do podjetništva bistveni dobro delujoče podporno okolje ter izobraževanja na temo podjetništva in komercializacije znanj. Po besedah dr. **Špele Stres**, vodje CTT, se od ustanovitve CTT na IJS število vloženih patentnih prijav na letni ravni sicer ne spreminja bistveno (10–15 vloženih patentov letno v Sloveniji in tujini), vendar je delež sklenjenih licenčnih pogodb glede na število vloženih patentov na račun intenzivne komercializacije od leta 2011 dalje narasel na 15 %. Prav tako se večja število ustano-

vljenih startup podjetij (odcepljena spin-out podjetja), in sicer z 1 do 2 na 3 do 4 ustanovljena podjetja letno. Doseganje glavnih rezultatov CTT, načrtovanih v letu 2014, prikazuje spodnja preglednica.

pisnih sredstev. Pri ustanavljanju odcepljenih podjetij tesno sodelujemo z Inicativo Start:up Slovenija, in sicer smo sami aktivni predvsem v začetnih fazah in inkubaciji znotraj javnih raziskovalnih organizacij,

bru v Ljubljani, Mariboru, Novi Gorici in Celju izvedla pet predstavitvenih delavnic, ki se jih je udeležilo približno 300 udeležencev. "Udeležba in vprašanja podjetnikov na dogodkih ter interes za prijavo na razpisa so nad pričakovanji. Čutiti je, da je podjetna Slovenija dobila nov zagon in energijo. Podjetniki, s katerimi se na dogodkih pogovarjamo in jim svetujemo, pravijo, da so jim novi programi pisani na kožo, da so življenjski in da gre za nekaj, na kar so že dolgo čakali. Enak odziv je bil tudi pri ciljni skupini znanstvenikov, raziskovalcev, študentov in profesorjev, za katere smo izvedli tri predstavitvene delavnice na Inštitutu Jožef Stefan, Ljubljanskem univerzitetnem inkubatorju in Tovarni podjetmov, podjetniškem inkubatorju Univerze v Mariboru. Seveda pa bomo ves čas aktivno spremljali vse uporabnike in produkte izboljševali na osnovi njihovih povratnih informacij," je povedal **Urban Lapajne**, organizacijski vodja Iniciative Start:up Slovenija.

	Napoved	Doseženo	Uspešnost
Št. vloženih patentnih prijav	13	16*	123 %
Št. licenčnih pogodb	2	4**	200 %
Št. odcepljenih podjetij (startup podjetja)	2	3***	150 %

Prikazano je stanje na dan 1. 9. 2014. Do konca septembra je načrtovana: *vložitev 6 novih patentnih prijav, **sklenitev 1 nove licenčne pogodbe, ***ustanovitev 1 novega odcepljenega podjetja.

Le kakovostno zaščitena intelektualna lastnina se lahko uspešno trži "Bolj kot sami rezultati je pomembno zavedanje, da količina rezultatov ni vse. Na CTT zato pri zaščiti intelektualne lastnine dajemo velik poudarek kakovosti patentnih prijav, saj se samo kakovostno pripravljena in zaščitena industrijska lastnina (IL) lahko uspešno trži. Odcepljenim podjetjem zagotavljamo celoviti servis – od ustanovitve podjetja do pomoči pri oblikovanju ekipe, poslovnega načrta ter pridobivanja tveganega kapitala in raz-

iniciativa pa v vseh nadaljnjih fazah razvoja in rasti," pojasnjuje dr. Špela Stres. Nova razpisa SK50 in SK200 ter oba nova pospeševalnika, ki startup podjetjem zagotavljata kapitalsko in vsebinsko podporo prav pri tržnem preboju oziroma rasti, so zato dobrodošla novost v podpornem okolju, je sklenila govornica.

Več kot 300 udeležencev predstavitvenih delavnic za širšo populacijo Z namenom zajeti najširšo ciljno populacijo podjetnikov je Iniciativa Start:up Slovenija v mesecu septem-

*Stanislava Vabšek,
vodja komuniciranja Iniciative
Start:up Slovenija*

Kaj je natančnost, hitrost, zanesljivost?

Stäubli roboti zagotovilo za optimalne rešitve v vseh industrijskih panogah.

DOMEL®
Trajnostne inovativne rešitve

STÄUBLI

Kontaktne podatki:
Brane Čenčič,
Tel: 00386 4 511 73 55,
E-mail: brane.cencic@domel.si,
www.staubli.com